

รามเกียรติ์ ตอนนารายณ์ปราบหนทก

โดย

ครูแพรวไพติน นนทะลี

เหลือบเห็นสตรีวิไลลักษณ์

งามโอษฐ์งามแก้มงามจู่ไร

งามถันงามกรรณงามขนง

งามจริตกิริยางามงอน

ถึงโฉมองค์อัครลักษมี

สิ้นทั้งไตรภพจบโลกา

ดูไหนก็เพลिनจำเริญรัก

ยิ่งพิศยิ่งคิดผูกพัน

พิศพักตร์ผ่องเพียงเงไข

งามนัยน์เนตรงามกร

งามองค์ยิ่งเทพอัปสร

งามเอวงามอ่อนทั้งกายา

พระสุรัสวดีเส่นหา

จะเอามาเปรียบไม่เทียบทัน

ในองค์เยาวลักษณ์สาวสวรรค์

ก็เดินกระชั้นเข้าไป

ถอดคำประพันธ์ได้ว่า

นนทกเมื่อได้เห็นนางอัปสรที่มีรูปโฉมงามเกินกว่าใคร หน้า
ผ่องใส ปากสวย ผมสวย ตาสวย มือสวย สวยเหมือนนางฟ้า ก็
หลงรักหลงชอบนางอัปสรทันที นนทกจึงคิดจะเกี่ยวพาราสีนาง
อัปสร

โฉมเอ๋ยโฉมเฉลา
เจ้ามาแต่สวรรค์ชั้นใด
ประสงค์สิ่งใดจะใคร่รู้
ข้าเห็นเป็นหน้าปรานี

เสาวภาคย์แห่งน้อยพิสมัย
นามกรชื่อไรนะเทวี
ทำไมมาอยู่ที่นี่
มารศรีจงแจ้งกิจจา ฯ

ถอดคำประพันธ์ได้ว่า

นนทกเข้าหยอกนางอัปสร โดยถามว่าชื่ออะไร ทำไมจึงมาเดินอยู่
แถวนี้ได้

เมื่อนั้น

ได้ฟังยิ่งทำมารยา

ทำไมมาล่องไถ่ถาม

ท่านนี้ไม่มีความเกรงใจ

พนักงานเพื่อนรำระบำบัน

มีทุกข์จึงเที่ยวลงมา

นางนารายณ์เยาว์ลักขณเส่นหา

ชำเลื่องนัยนาแล้วตอบไป

ลวณลามบุกรุกเข้ามาใกล้

เราเป็นข้าใช้เจ้าโลกา

ชื่อสุวรรณอัปสรเส่นหา

หวังว่าจะให้คลายร้อน

ถอดคำประพันธ์ได้ว่า

พระนารายณ์ที่แปลงกายเป็นนางอัปสร ข้าเลื่องมอญนนทกแล้ว
ถามนนทกว่า นนทกจะมาตามนางทำไม ไม่มีความเกรงใจเลยหรือ
แล้วจึงบอกว่าเป็นนางรำของพระอิศวรชื่อสุวรรณอัปสร มีความ
ทุกข์จึงลงมาเที่ยวเล่นเพื่อคลายร้อน

โฉมเอยโฉมเฉลา เสาวภาคย์แห่งน้อยพิสมัย
เข้ามาแต่สวรรคค์ชั้นใด นามกรชื่อไรนะเทวี
ประสงค์สิ่งใดจะใครรู้ ทำไมมาอยู่ที่นี่
ข้าเห็นเป็นหน้าปราณี มารศรีจงแจ้งกิจจา ฯ
ถอดคำประพันธ์ได้ว่า

นนทกเข้าหยอกนางอัปสร โดยถามว่าชื่ออะไร ทำไมจึงมา
เดินอยู่แถวนี้ได้

เมื่อนั้น
ได้ฟังยังทำมารยา
ทำไมมาลวงไถ่ถาม
ท่านนี้ไม่มีความเกรงใจ
พนักงานเพื่อนรำระบำบัน
มีทุกข์จึงเที่ยวลงมา

นางนารายณ์เยาว์ลักขณเส่นหา
ชำเลื่องนัยนาแล้วตอบไป
ลวนลามบุกรุกเข้ามาใกล้
เราเป็นข้าใช้เจ้าโลกา
ชื่อสุวรรณอัปสรเส่นหา
หวังว่าจะให้คลายร้อน

ถอดคำประพันธ์ได้ว่า

พระนารายณ์ที่แปลงกายเป็นนางอัปสร ชำเลืองมองนนทก
แล้วถามนนทกว่า นนทกจะมาถามนางทำไม "ไม่มีความเกรงใจ
เลยหรือ" แล้วจึงบอกว่าเป็นนางรำของพระอินทร์ชื่อสุวรรณ
อัปสร มีความทุกข์จึงลงมาเที่ยวเล่นเพื่อคลายร้อน

สุดเอยสุดสวาท

โฉมประหลาดล้ำเทพอัปสร

ทั้งวาจาจริตกงามงอน

ควรเป็นนางพื่อนวิไลลักษณ์

อันซึ่งฐานะของเจ้า

หนักเบาจงแจ้งให้ประจักษ์

ถ้าวาสนาเราเคยบำรุงรัก

ก็จะเป็นภักดีผลสืบไป

ตัวพื้มีได้ลวนลาม

จะถือความสิ่งนี้ไม่ได้

สาวสรรค์ขวัญฟ้ายาใจ

พื้ไร้คู่จะพึงแต่ไมตรี

ถอดคำประพันธ์ได้ว่า

นนทกได้ฟังคำของนาง จึงตอบไปว่า นางอัปสรเป็นหญิงที่
มีความงดงามทั้งกายและมีวาจาที่ไพเราะ เหมาะสมแล้วที่จะ
เป็นนางรำ หากเราเคยมีวาสนาต่อกันมา เราคงจะได้เป็นคู่กัน
ไม่ได้คิดลวนลามแต่อย่างใด

เมื่อนั้น

ก่อนแล้วจึงตอบว่าที่
อันซึ่งจะฝากไมตรีข้า
เราเป็นนางรำระบำใน
โครมารำเกดงเพลงพ็อน
รำได้ก็มารำตามกัน

นางเทพนิมิตโฉมศรี

ว่านี่ไพเราะเป็นพันไป
ข้อนั้นอย่าว่าหาฐูไม่
จะมีมิตรที่ใจผูกพัน
จึงจะผ่อนด้วยความเกษมสันต์
นั้นแหละจะสมดังจินดา

ถอดคำประพันธ์ได้ว่า

**นางอัปสรค่อนข้างแล้วตอบนนททว่า นางรู้นนททคิดจะมีจิต
ผูกพันนาง นางเป็นนางรำหากจะมีจิตผูกพัน ก็จงรำไปพร้อม
กับนาง หากรำได้และรำตาม นางจึงจะมีไมตรีจิตผูกพันกลับไป**

บัดนั้น

นนทกผู้ใจแกล้งกล้า

ไม่รู้ว่านารายณ์แปลงมา

ก็โสมนัสสาพันทวิ

ยิ้มแล้วจึงกล่าวว่สุนทร

ดูก่อนนางฟ้าเฉลิมศรี

เจ้าจักปรารมภ์ไปไยมี

พี่เป็นคนเก่าพอเข้าใจ

เชิญเจ้ารำเถิดนะนางฟ้า

ให้สิ้นทำที่นางจำได้

ตัวพี่จะรำตามไป

มิให้ผิดเพลงนางเทวี

ถอดคำประพันธ์ได้ว่า

นนทกไม่รู้ว่าพระนารายณ์แปลงกายเป็นนางอัปสรและ
รู้สึกหลงรักนางอัปสรเป็นอย่างมาก นนทกบอกกับนางอัปสรว่า
อย่าได้วิตกไปเลย พี่เป็นข้ารับใช้พระอิศวรมานาน เชิญเจ้าร้าย
รำเถอะ ให้หมดทุกท่าที่เจ้าทำได้ พี่จะรำตามน้องหมดทุกท่าที่
น้องรำมา

เมื่อนั้น พระนารายณ์ทรงสวัสด์รัศมี
เห็นนนทกหลงกลก็ยินดี ทำที่เยื้องกรายให้ยวนยิน

ถอดคำประพันธ์ได้ว่า

พระนารายณ์เห็นนนทกหลงกลตน จึงช่วยยวนนทกให้รำตาม

เทพนมปฐุมพรหมสี่หน้า
ทั้งกว้างเดินหงส์บิน
อีกชำนาญนอนภมรเกล้า
เมขลาโยนแก้วแว่วไว
ลมพัดยอดตองพรหมนิมิต
ย้ายท่ามัจฉาชมสาคร
ฝ่ายนนทกก็รำตาม
ถึงท่านาคาม้วนหางวง

สอดสร้อยมาลาเจ็ดฉิน
กินรินเลียบถ้ำอำไพ
ทั้งแขกเต้าผาลาเพียงไหล่
มยุเรศพ่อนในอัมพร
ทั้งพิสมัยเรียงหมอน
พระสี่กรขว้างจักรฤทธีรงค์
ด้วยความพิสมัยไหลหลง
ชี้ตรงถูกเพลาทันใด

ถอดคำประพันธ์ได้ว่า

พระนารายณ์ที่แปลงกายเป็นนางอัปสรร้ายรำในท่าต่าง ๆ
ได้แก่ เทพนม ปฐุม พรหมสี่หน้า สอดสร้อยมาลา เฉิดฉิน
กวางเดินดง หงส์บิน กิรินเลียบ ซ่านางนอน ภมรเกล้า แยก
เต้าเข้ร้าง ผาตาเพียงไหล่ เมฆลาล่อแก้ว มยุเรศพ้อน ลมพัดยอด
ตอง พรหมนิมิต พิสมัยเรียงหมอน มัจฉาชมสาครพระสีกร
ขว้าง จนกระทั่งถึงท่านาคาม้วนหางวง

ด้วยเดชนิ้วเพชรสิทธิ์ศักดิ์ ขาหักล้มลงไม่ทนได้
นางกลายเป็นองค์นารายณ์ไป เหยียบไว้จะสังหารราญรอน

ถอดคำประพันธ์ได้ว่า

ด้วยฤทธิ์เดชนิ้วเพชรของนนทก ทำให้นนทกขาหักล้มลง
นางอัปสรจึงกลายเป็นพระนารายณ์ เหยียบนนทกไว้
หวังจะฆ่า

บัดนั้น

เห็นพระองค์ทรงสังข์คทาธร
ว่าพระหริวงศ์ทรงฤทธิ
จึงมีวาจาถามไป

นนทกแก้วหาญชาญสมร
เป็นสี่กรก็รู้ประจักษ์ใจ
ดวงล้างชีวิตก็เป็นได้
โทษข้าเป็นไฉนให้ว่ามา

ถอดคำประพันธ์ได้ว่า

นนทกเห็นนางอัปสรแปลงกายเป็นพระนารายณ์ นนทกก็รู้ว่าตน
โดนดวงเพื่อที่จะฆ่า นนทกจึงถามว่าตนทำผิดอะไร

เมื่อนั้น

ได้ฟังจึงมีบัญชา

ด้วยทำโอหังบังเหตุ

เอ็งฆ่าเทवासुरารักษ์

ตัวกูก็คิดเมตตา

ตรัสแล้วแกว่งตรีเกรียงไกร

พระนารายณ์บรมนาถา

โทษามิ่งใหญ่หลวงนัก

ไม่เกรงเดชพระอิศวรทรงจักร

โทษหนักถึงที่บรรลัย

แต่จะไว้ชีวามิ่งไม่ได้

แสงกระจายพรายไปดั่งไฟกาล

ถอดคำประพันธ์ได้ว่า

**พระนารายณ์ฟังคำของนนทกแล้วบอกว่าโทษของนนทก
ใหญ่หลวงมาก นนทกทะนงตนไม่เกรงกลัวพระอิศวร เช่นฆ่า
เหล่าเทวดา ต้องความตายเท่านั้น แท้จริงพระนารายณ์มีจิต
เมตตา แต่เป็นคำสั่งพระอิศวร พระนารายณ์จึงไม่สามารถไว้
ชีวิตนนทกได้ พุดแล้วก็แกว่งตรีออกไป แสงกระจายอย่าง
ไฟบรรลัยกัลป์ (คามคติพราหมณ์เชื่อว่า เป็นไฟไหม้ล้างโลก
เมื่อสิ้นอายุของโลกครั้งหนึ่ง)**

บัดนั้น

ได้ฟังจึงตอบพจมาน

เหตุใดมิทำซึ่งหน้า

ถ้ากลัวนิ้วเพชรนี้

ตัวขามีมือแต่สองมือ

แม้สี่มือเหมือนพระองค์ทรงชัย ที่ไหนจะทำได้ดังนี้

นนทกผู้ใจแกล้วหาญ

ซึ่งพระองค์จะผลาญชีวิ

มารยาเป็นหญิงไม่บัดสี

จะชี้พระองค์ให้บรรลัย

ถ้าจะสู้ทั้งสี่กรได้

ที่ไหนจะทำได้ดังนี้

ถอดคำประพันธ์ได้ว่า

นนทกตัดพ้อต่อว่าพระนารายณ์เอาเปรียบตน ไม่ยอมต่อสู้แบบซึ่ง ๆ หน้า ทำไมต้องแปลงกายมาหลอกตน หรือเพราะกลัวนิ้วเพชรจะทำให้พระนารายณ์สิ้นชีวิต นนทกมีเพียงสองมือจะสู้พระนารายณ์ที่มีสี่มือได้อย่างไร หากนนทกมีสี่มือเช่นเดียวกับพระนารายณ์ นนทกก็สามารถสู้กับพระนารายณ์ได้

เมื่อนั้น

พระนารายณ์ทรงสวัสดิ์รัศมี

ได้ฟังจึงตอบว่าที่

กฐินแปลงเป็นสตรีมา

เพราะมึงจะถึงแก่ความตาย

ฉิบหายด้วยหลงเสน่ห์หา

ใช้ว่ากลัวฤทธา

ศักดิ์น้ำเพชรนั้นเมื่อไร

ชาตินี้มึงมีแต่สองหัตถ์

จงไปอุบัติเอาชาติใหม่

ให้สืบเสียดสืบพัศตร์เกรียงไกร

เหาะเหินเดินได้ในอัมพร

มีมือยี่สิบซ้ายขวา

ถือคทาอาวุธธนูศร

กู่จะเป็นมมนุษย์แต่สองกร

ตามไปราญรอนชีวี

ให้สิ้นวงศ์พงศ์มึงอันศักดิ์ดา

ประจักษ์แก่เทวาทุกราศี

ว่าแล้วกวัดแกว่งพระแสงตรี

ภูมิตัดเสียดกระเด็นไป

ถอดคำประพันธ์ได้ว่า

**พระนารายณ์ได้ฟังนนทก พระนารายณ์จึงตอบนนทกกลับไปว่า
ที่พระองค์ต้องแปลงกายเป็นนางอัปสร เพราะนนทกถึงแก่ความตาย
ใช่เพราะพระองค์จะเกรงกลัวนนทก หากนนทกคิดว่าการสู้กันด้วย
กำลังจะทำให้นนทกชนะ ชาติหน้าขอให้นนทกเกิดมามีสิบหัว
สิบหน้า ยี่สิบมือและอาวุธพร้อมสรรพ ส่วนพระองค์จะเกิดไปเป็น
มนุษย์มีเพียงสองมือ จะได้สู้กันอีกครั้ง ให้รู้แพ้รู้ชนะ พุดจบพระ
นารายณ์ก็ใช้พระแสงตัดหัวนนทกกระเด็นไป**

ครั้นล้าจนทนทกมรณา

พระจักราผู้มีอัชฌาตัย

เหาะระเห็จเตร็ดฟ้าด้วยว่องไว

ไปยังเกษียรวาริ

ถอดคำประพันธ์ได้ว่า

เมื่อพระนารายณ์ปราบนนทกได้สำเร็จ ก็กลับไปประทับยัง
เกษียรสมุทร (ทะเลน่านม)

เมื่อนั้น

ฝ่ายนางรัชตามเหสี

องค์ท้าวลัสเตียนธิบตี

เทวีมีราชบุตรา

คือว่านนทกมากำเนิด

เกิดเป็นพระโอรสา

ชื่อทศกัณฐ์กุมารา

สืบเสียดสืบหน้ายี่สิบกร

อันน้องซึ่งถัดมานั้น

ชื่อกุมภกรรณชาญสมร

องค์พระบิตูเรศมารดร

มิให้นาทรสักนาที

ถอดคำประพันธ์ได้ว่า

นนทกเกิดเป็นทศกัณฐ์ โอรสของท้าวถัสเลียนกับราชดา
แห่งกรุงลงกา และมีน้องชายชื่อกุมภกรรณ

รามเกียรติ์ ตอน กำเนิด "นนทก"

Digital Art
RANGSIT UNIVERSITY

RANGSIT UNIVERSITY
มหาวิทยาลัยรังสิต

รสในวรรณคดี

รส ในความหมายตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.๒๕๒๕ หมายถึง ลักษณะที่รู้สึกด้วยลิ้นว่ามีรสเปรี้ยวหรือหวาน

รส ในความหมายทางการประพันธ์ หมายถึง อารมณ์ สัมผัส รับรู้ด้วยใจ เช่นรสเสียง รสถ้อยคำ สัมผัสคำ ฯลฯ เกิดจาก จังหวะของวรรคตอนในการอ่านบทประพันธ์ ซึ่งช่วย เสริมสร้าง มโนภาพด้านอารมณ์ ความเคลื่อนไหวของภาพให้ ชัดเจน มีชีวิตชีวายิ่งขึ้น อันยังผลให้เข้าถึงรสภาพอย่างลึกซึ้ง

๑. เสาวจนนี้ คือ บทชมความงามของตัวละครและสิ่งของดังเช่นตอน
ที่นนทกเห็นนางอัปสรแปลงถึงกลับพรรณาออกมาว่า

เหลือบเห็นสตรีวิไลลักษณ์

พิศพัคตร์ผ่องเพียงไขไข

งามโอษฐ์งามแก้มงามจู่ไร

งามนัยน์เนตรงามกร

งามถันงามกรรณงามขนง

งามองค์ยิ่งเทพอัปสร

งามจริตกิจริยามงอน

งามเอวงามอ่อนทั้งกายา

ถึงโฉมองค์อัครลักษณ์ี

พระสุรัสวดีเส่นหา

สิ้นทั้งไตรภพจบโลกา

จะเอามาเปรียบไม่เทียบทัน

ดูไหนก็เพลिनจำเริญรัก

ในองค์เยาวลักษณ์สาวสวรรค์

ยิ่งพิศยิ่งคิดผูกพัน

ก็เดินกระชั้นเข้าไป

๒. นารีปราโมทย์ คือ บทเกี่ยวพาราตีการเล่าโลมเกี่ยวพาราตีหรือพูดให้
เพลิดเพลิดน นนทกเกี่ยวพาราตีนางนารายณ์แปลง ดังความว่า

สุดเอยสุดสวาท
ทั้งวาจาจริตก้ามงอน
อันซึ่งธุระของเจ้า
ถ้าวาสนาเราเคยบำรุงรัก
ตัวพี่มิได้ลวนลาม
สาวสวรรค์ขวัญฟ้ายาใจ

โฉมประหลาดล้ำเทพอัปสร
ควรเป็นนางพื่อนวิไลลักษณ์
หนักเบาจงแจ้งให้ประจักษ์
ก็จะเป็นภักษ์ผลสืบไป
จะถือความสิ่งนี้ไม่ได้
พี่ไรคู่จะพึงแต่ไมตรี

๓. พิโรธวาทั้ง คือ (บทตัดพ้อต่อว่า หรือบทโกรธ) ดังตอนที่นนทกต่อว่าเทวดาที่แก้งตน ดังความว่า

บัดนั้น

กริ้วโกรธร้องประกาศตวาดมา
จนหัวไม่มีผมติด
วันนี้เราจะได้เห็นกัน

นนทกน้ำใจแกล้วยกล้า

อนิจจาข่มเหงเล่นทุกวัน
สุดคิดที่เราจะอดกลั้น
ขบฟันแล้วชี้นิ้วไป

๔. สัตลาบังกพิสัย คือบทเสร่าโศก คร่ำครวญ พร่ำเพ้อ อาลัยอาวรณ์ในเรื่อง
กล่าวถึงตอนที่หนทกคร่ำครวญรำพึงรำพัน เมื่อเข้าเฝ้าพระอิสวรรตั้งความว่า

ครั้นถึงจึงประณตบทบงสุ์	ทูลองค์พระอิสวรรเรื่องศรี
ว่าพระองค์เป็นหลักชาติรี	ย่อมเมตตาปราณีทั้งพัคตร์
ผู้ใดทำชอบต่อเบื่องบาท	ก็ประสาททั้งพรแลยศศักดิ์
ตัวข้าก็มีชอบนั้ก	ล้างเท้าสุรารักษ์ถึงโกฏิปี
พระองค์ผู้ทรงศักดิ์ดาเดช	ไม่โปรดเกศแก่ข้าบาทศรี
กรรมเวรสิ่งใดดั่งนี้	ทูลพลางโศกก็รำพัน

DEMO VERSION
GeoVid
www.geovid.com

แบบฝึกหัด

๑. ใครแต่งเรื่องรามเกียรติ์

ก. รัชกาลที่ 1

ค. รัชกาลที่ 3

ข. รัชกาลที่ 2

ง. รัชกาลที่ 4

๒.เรื่องรามเกียรติ์ แต่งด้วยคำประพันธ์ชนิดใด

ก. กลอนสุภาพ

ข. กาพย์ยานี 11

ค. กาพย์ฉบัง 16

ง. กลอนบทละคร

๓. กลอนบทละครต่างจากกลอนสุภาพอย่างไร

ก. จำนวนคำในแต่ละวรรค

ข. กลอนบทละครต้องจบด้วย “เอ๋ย”

ค. กลอนบทละครไม่บังคับเรื่องสัมผัส

ง. ถ้าขึ้นต้นด้วยวรรคแรกมักใช้คำว่า เมื่อนั้น บัดนั้น

๔. สมมุติว่านักเรียนตกอยู่ในสภาพแบบนนทนกนักเรียนจะทำ
อย่างไร

ก. วางเฉย

ค. สาบแช่ง

ข. หาทางแก้แค้น

ง. พาเพื่อนมารุมทำร้าย

๕. ข้อคิดจากเรื่องรามเกียรติ์ข้อใดที่เราสามารถนำไปใช้ใน ชีวิตประจำวันได้

ก. การอดทนอดกลั้น

ข. แค้นนี้ต้องชำระ

ค. การใช้อำนาจ

ง. เวย์่อมระงับด้วยการจองเวร

๖. ตัวละครตัวใดในเรื่องที่สมควรได้รับการเห็นใจมากที่สุด

ก. เทวดา

ข. พระอิศวร

ค. นนทก

ง. พระนารายณ์

๗. ข้อใดใช้คำราชาศัพท์ถูกต้องที่สุด

ก. หม่อมฉันขอประทานนิ้วเพชรจากพระองค์

ข. หม่อมฉันขอพระราชทานนิ้วเพชรจากพระองค์

ค. ข้าพระพุทธเจ้าขอประทานนิ้วเพชรจากพระองค์

ง. ข้าพระพุทธเจ้าขอพระราชทานนิ้วเพชรจากพระองค์

๘. ตัวละครในข้อใดไม่ต้องใช้คำราชาศัพท์ในการสื่อสารกับ
ตัวละครอื่น

ก. พระนารายณ์

ข. พระอินทร์

ค. พระอิศวร

ง. เทวดา

๘. ข้อใดมีอุปมาโวหาร

ก. กูจะเป็นมมนุษย์แต่สองกร

ตามไปราญรอนชีวี

ข. ฮึดฮัดขัดแก่นแน่นใจ

ตาแดงดั่งแสงไฟฟ้า

ค. ครั้นถึงบันไดไกรลาส

ขัดสมาธินั่งยิ้มริมอ่างใหญ่

ง. เชิญไปสังหารอายอาธรรม์

ให้มันสิ้นชีพชีวา

๑๐. คำประพันธ์ข้อใดเป็นนารีปราโมทย์

ก. สัพยอกหยอกเล่นเหมือนทุกวัน   สรวลสันต์เยาะเย้ยเฮฮา

ข. เมขลาโยนแก้วแว่วไว   มยุเรศพ่อนในอัมพร

ค. ย้ายท่ามัจฉาชมสาคร   พระสีกรขว้างจักรฤทธิรงค์

ง. สุดเอยสุดสวาท   โฉมประหลาดล้ำเทพอัปสร

๑๑.ทำร่ำสุดท้ายที่นนทกใช้นี้วทำร้ายตัวเองคือทำร่ำใด

ก. กิรินเลียบถ้ำ

ข. มัจฉาชมสาคร

ค. เมขลาโยนแก้ว

ง. นาคาม้วนหาง

๑๒. ข้อใดมีการซ้ำคำ

ก. พนักงานผ่อนชำระบ้าน

ข. งามจริตกิริยางามจน

ค. เชิญเจ้ารำเถิดนะนางฟ้า

ง. ยิ่งคิดยิ่งพิศผูกพัน

ชื่อสุวรรณอัปสรเส่นหา

งามเอวงามอ่อนทั้งกายา

ให้สิ้นท่าที่นางจำได้

ก็เดินกระชั้นเข้าไป